

Revisionsrapport Granskning av Fast vårdkontakt

Dnr 476-2022

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att godkänna åtgärder enligt förslag och lägga informationen till handlingarna.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen konstaterar att revisionens uppföljande granskning visar på förbättringar och att frågorna inom granskningsområdet bedöms som delvis eller helt uppfyllda. Det är oerhört viktigt att regionen säkerställer patienternas möjlighet till fast vårdkontakt och/eller fast läkarkontakt samt att den interna samverkan fungerar väl. Därför är det glädjande att vårdverksamheterna arbetar aktivt med att åtgärda de brister som framkommer i revisionen.

Sammanfattning

Revisorernas samlade bedömning är att regionstyrelsen inte helt har säkerställt att tillämpningen av krav gällande fast vårdkontakt är tillräcklig samt att den interna kontrollen inom området inte är helt tillräcklig.

Det är av yttersta vikt att gällande styrdokument tillämpas, att patienter får information om och tillgång till fast vårdkontakt eller fast läkarkontakt samt att regionstyrelsen tydliggör i vårdval primärvård vilken uppföljning som behövs.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport, Granskning av Fast vårdkontakt
Revisorernas skrivelse

Ärendet

Regionens förtroendevalda revisorer har granskat om regionstyrelsen har säkerställt en ändamålsenliga tillämpning av lagens krav gällande fast vårdkontakt samt ifall den interna kontrollen i sammanhanget är tillräcklig.

Granskningen utgår från tidigare genomförd granskning och avser revisionsåret 2021. Revisorerna har i sin granskning biträtts av sakkunniga från PwC.

Revisorernas samlade bedömning är att regionstyrelsen inte helt har säkerställt att tillämpningen av krav gällande fast vårdkontakt är tillräcklig samt att regionstyrelsens interna kontroll inom området inte är helt tillräcklig.

Revisorernas rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

1. att regionstyrelsen säkerställer att gällande styrdokument tillämpas inom verksamheterna, särskilt vad gäller registrering av fast vårdkontakt vid samverkan internt inom regionen

2. att information om möjlighet till fast vårdkontakt ges till patient och närstående som inte har en samverkan genom samordnad individuell plan
3. att regionstyrelsen i vårdval primärvård tydliggör vilken uppföljning den vill få del av

Regionens kommentarer

Tillämpning av styrdokument och fast vårdkontakt

Sedan lagen om fast vårdkontakt infördes år 2010 i hälso- och sjukvårdslagen (HSL), har regionen arbetat för att säkerställa att lagen tillämpas. Insatserna har ännu inte nått önskad effekt varför regionen avser att intensifiera arbetet.

Med anledning av omställningen till nära vård pågår en reformering av primärvården. Regeringens förslår i proposition 2021/22:72 ”Ökad kontinuitet och effektivitet i vården – en primärvårdsreform” att enskilda genom listning ska kunna välja och få tillgång till en fast läkarkontakt i primärvården. Förändringen förväntas träda i kraft 1 juli 2022. Regionen har förberett verksamheterna och utvecklat registrering av fasta vårdkontakter i VAS till att även omfatta fast läkarkontakt.

De skärpta kraven på fast läkarkontakt medför att regionen under år 2022 reviderar dokumentationsrutin och anvisning för fast vårdkontakt. Lokalt programområde primärvård inom kunskapsstyrning har tillsatt en arbetsgrupp ”Teamarbete och fast läkarkontakt” som utifrån socialstyrelsens vägledning ska definiera uppdrag, ansvar och arbetssätt för fast läkarkontakt. Medarbetarna vid länets hälsocentraler involveras i arbetet och patientråden ska ges möjlighet att delta i processen. Information om förändringarna ska spridas inom respektive verksamhet.

Inom kunskapsstyrning planerar lokala programområden och arbetsgrupper för införande av sammanhållna och personcentrerade vårdförlopp. Den fasta vårdkontakten som kontinuitetsbärare är extra viktig vid kroniska tillstånd som ofta kräver livslång behandling. Patientkontrakt avser en sammanhållen planering av patientens samtliga vårdkontakter och utgör en integrerad del av vårdförloppen. Regionen har beslutat att delta i den nationella utvecklingen som syftar till att visualisera patientkontrakt digitalt via 1177 Vårdguiden. Regionen verkar även för att patientkontrakt införs parallellt med de personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen. Som stöd för arbetet har regionen tagit fram en handlingsplan.

Fast vårdkontakt för patienter som har kontakt med många verksamheter inom regionen behöver ses över och utvecklas. Tidigare beslut om att använda IT-stöd för samordnad vårdplanering även vid intern vårdplanering har inte tillämpats i verksamheterna. Därför är det av största vikt att regionen ta fram en rutin och utvecklar arbetssätt för den interna processen.

Information till patienten om möjlighet till fast vårdkontakt

Enligt patientlagen 3 kap. 2 § ska patienten få information om möjligheten att få en fast vårdkontakt. Regionen delar revisorernas uppfattning om att informationen om denna möjlighet behöver utvidgas.

Efter det att anvisningen för fasta vårdkontakter har reviderats i enlighet med det förslag som lämnas av lokal arbetsgrupp ”Teamarbete och fast läkarkontakt”, ska regionen ta fram information om möjligheten till fast vårdkontakt och fast läkarkontakt.

Tydliggöra uppföljning i vårdval primärvård

I en tid som präglas av en ansträngd bemanningssituation och ökade krav på kontinuitet krävs samarbete i välfungerande team för att säkerställa en god patientsäkerhet. Vid uppföljning är det därför viktigt att följa både fast läkarkontakt och fasta vårdkontakter. Regionen avser att utvidga urvalsgruppen vid uppföljning av fast vårdkontakt i vårdval primärvård till att gälla fler patienter än de som har en SIP.

Jämställdhetsperspektiv

Något fler kvinnor än män i Norrbotten har en utsedd fast vårdkontakt. Det kan delvis förklaras av att kvinnor lever längre än män och att äldre har en fast vårdkontakt i högre utsträckning än yngre. De som har en fast vårdkontakt är oftare mer nöjda med vården och uppger att de får vara delaktiga i sin vård och behandling. Det är därför angeläget att fler patienter oavsett, kön, ålder och geografisk hemvist får en utsedd fast vårdkontakt eller fast läkarkontakt.

Barnrättsperspektiv

Fast vårdkontakt bör vid behov utses till barn och ungdomar med många vårdkontakter och/eller kronisk sjukdom som kräver kontinuerlig uppföljning och kontakter med hälso- och sjukvården. En fast vårdkontakt kan hjälpa till med att besvara frågor och samordna vården.

Protokollsutdrag skickas till:

Regionens förtroendevalda revisorer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Divisionschef Nära

Divisionschef Läns 1

Divisionschef Läns 2

Divisionschef Psykiatri